

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Kateřiny Kopečkové v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Úřad vlády České republiky**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2024, č. j. 65299-2024-UVCR, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2025, č. j. 15 A 115/2024-13,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení a shrnutí kasační stížnosti

[1] Žalobce se žalobou domáhal, aby Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zrušil v záhlaví označené rozhodnutí žalovaného „*ve spojení s rozhodnutím PaK UV-ČR čj. 58495/2024-UVCR*“ a uložil žalovanému povinnost poskytnout žalobci jím požadované informace.

[2] V žalobě požádal o osvobození od soudního poplatku za podání žaloby a ustanovení zástupce. Městský soud žalobce přípisem ze dne 26. 11. 2024, č. j. 15 A 115/2024-4, doručeným dne 3. 12. 2024 (doručenka na č. 1. 3 spisu městského soudu) vyzval k vyplnění formuláře *Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků* (dále jen „formulář“) a k zaslání stanovil lhůtu 10 dnů. Žalobce na přípis nezareagoval, neosvědčil tak řádně nedostatek prostředků k úhradě, a proto městský soud v záhlaví uvedeným usnesením žádost stěžovatele o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce zamítl. Městský soud dále posoudil povahu a množství sporů, které žalobce vede (včetně této věci) a dospěl k závěru, že i kdyby žalobce osvědčil nedostatek prostředků, uplatňuje svá práva v řízení svévolným a šikanózním způsobem, a ani tak by jej proto nebylo možné od soudních poplatků osvobodit. Odkázal zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 12. 7. 2023, č. j. 10 As 164/2023-12.

[3] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní uvádí, že mu městský soud svévolně upírá právo na spravedlivý proces. Jeho věc je záležitostí rozhodujícího významu a městský soud se podílí na porušování stěžovatelových ústavních práv. Stěžovatel odkazuje na metodiku StB z roku 1982, která vedla ke koordinovanému porušování jeho práv. Uvádí, že na zaplacení soudního poplatku prokazatelně nemá a že spor je vyvolán vinou ČR.

II. K osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce

[4] V kasační stížnosti vznáší stěžovatel také požadavek podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí městského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) však nevzniká stěžovateli poplatková povinnost (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Napadené usnesení je nepochybně právě takovým procesním rozhodnutím. Zároveň ani v řízení o kasační stížnosti nemohly vzniknout náklady státu, které by musel stěžovatel platit, pokud by nebyl osvobozen (§ 60 odst. 4 s. ř. s.). Zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost proto NSS nepožadoval a ani o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků nerozhodoval.

[5] Stěžovatel taktéž požádal o ustanovení zástupce („vznáším požadavek dle [...] § 30 + § 138 osř“). Z výše uvedeného usnesení rozšířeného senátu plyne, že ač je povinné zastoupení stěžovatele bez příslušného právního vzdělání advokátem obecně jednou ze základních podmínek řízení o kasační stížnosti, požadavek § 105 odst. 2 s. ř. s. se neuplatní v případech, kdy kasační stížnost směřuje proti procesnímu rozhodnutí učiněnému v řízení o žalobě, jež slouží pouze k zajištění podmínek řízení nebo jeho řádného průběhu. Takovým typem rozhodnutí je i nyní napadené usnesení. V daném případě tak ani podmínka povinného zastoupení stěžovatele advokátem nemusí být splněna. Nejvyšší správní soud musel přesto posoudit návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, neboť ačkoliv jeho zastoupení advokátem v tomto řízení není obligatorní, možné je.

[6] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z citovaného ustanovení vyplývá, že navrhovateli lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že bez ohledu na to, že se jedná o procesní rozhodnutí, nebyly by pro osvobození od soudních poplatků splněny podmínky. Kasační stížnost je totiž zjevně bezúspěšná.

[8] Za zjevně bezúspěšný návrh je podle konstantní judikatury NSS nutno považovat takový návrh, jehož bezúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností jednoznačná a okamžitě zjiitelná.

[9] O zřejmě (zjevně) bezúspěšné uplatňování práva se jedná zejména tehdy, je-li již ze skutkových tvrzení žadatele nepochybné, že mu ve věci nemůže být vyhověno (rozsudek

pokračování

NSS ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 154/2012-20, nebo nověji rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2019, č. j. 4 As 99/2019-24).

[10] Za takový návrh se dá označit i tato situace, kdy stěžovatel brojí proti rozsudku o zamítnutí osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, jelikož byl městským soudem vyzván k doložení podkladů, respektive vyplnění formuláře, což zjevně neudělal, a výzvě tedy nevyhověl. Podle judikatury NSS „účastník řízení, který chce být z důvodu své nemajetnosti osvobozen od soudních poplatků, přitom nejenže musí o osvobození z tohoto důvodu sám aktivně požádat soud, ale zejména musí svá tvrzení doložit (důkazní břemeno)“ (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 10. 2017, č. j. 10 As 301/2017 - 20). Městský soud proto zjevně postupoval v souladu s § 36 odst. 3 s. ř. s., když stěžovateli nepřiznal osvobození od soudních poplatků.

[11] NSS proto konstatuje, že návrh stěžovatele (kasační stížnost) je zjevně bezúspěšný. Zjevná bezúspěšnost je přitom zjititelná okamžitě, nesporně a bez jakýchkoliv pochyb, aniž by bylo nutno provádět dokazování. Jelikož tak nebyla splněna jedna z podmínek nutných k přiznání osvobození od soudních poplatků, NSS návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů výrokem I. tohoto usnesení zamítl.

[12] Nejvyšší správní soud s ohledem na počet obdobných věcí stěžovatele vedených u tohoto soudu a svou předchozí praxi v těchto věcech (rozsudek NSS ze dne 19. 11. 2021, č. j. 3 As 306/2021-13) neshledal důvod k tomu, aby byl stěžovateli poskytnut další prostor k obstarání zástupce na své náklady. I pokud totiž v minulosti stěžovatel tuto možnost dostal, stejně ji nevyužil (usnesení NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 9 As 48/2019-20, nebo usnesení NSS ze dne 17. 8. 2023, č. j. 4 As 266/2023-16).

III. K odmítnutí kasační stížnosti

[13] NSS se následně zabýval přípustností kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], z důvodu vážných vad správního řízení, pro které mělo být rozhodnutí správního orgánu soudem zrušeno [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], z důvodu zmatečnosti řízení před soudem [§ 103 odst. 1 písm. c)], z důvodu nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí nebo vážných procesních vad v řízení před soudem [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], a konečně též z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

[14] Stěžovatel vyvolává velké množství sporů s různými orgány veřejné správy, ve kterých dokola opakuje stejná tvrzení. Na výsledky již proběhlých soudních řízení nereaguje a opakuje tatáž sdělení o křivdách a podvodech, které na něm byly údajně spáchány. Typickým motivem stěžovatelových podání jsou odkazy na zločinné praktiky a represe a stále se vrací k metodice StB z roku 1982 a podpisu Charty 77. Zpravidla neobsahují žádné věcné námitky. Nejvyšší správní soud na základě vlastní činnosti potvrzuje, že stěžovatel tyto argumenty (a jim podobné, kterými do věci zahrnuje též soudy, policii a další orgány veřejné moci) opakuje i v kasačních stížnostech, včetně kasačních stížností proti usnesením

krajských soudů o neosvobození od soudních poplatků a neustanovení zástupce (viz například usnesení NSS ze dne 6. 2. 2025, č. j. 2 As 6/2025–16).

[15] Je tomu tak i v tomto případě, drtivá většina textu kasační stížnosti je pouze zkopírována z předchozích kasačních stížností stěžovatele mířících proti různým rozhodnutím krajských soudů v různých věcech, z čehož vyplývá, že kasační stížnost ve skutečnosti nemíří proti důvodům, na nichž je konkrétně založeno nyní napadené usnesení městského soudu. Jak již bylo uvedeno, městský soud vedla k zamítnutí návrhu skutečnost, že stěžovatel nevyhověl výzvě a nedoložil přehled o své aktuální majetkové a sociální situaci. V kasační stížnosti stěžovatel nanejvýš urputně tvrdí, že nemá na zaplacení soudního poplatku, byl mu odepřen výkon práva na spravedlivý proces, a uvádí další námitky, které směřují k metodice StB z roku 1982 a dehonestování jeho osoby, nikoliv do odůvodnění napadeného usnesení.

[16] NSS proto konstatuje, že kasační stížnost se opírá pouze o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., což ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. způsobuje její nepřipustnost. Soud přitom neshledal ani důvody pro postup podle § 106 odst. 3 s. ř. s., tj. k výzvě, aby stěžovatel kasační stížnost doplnil o další kasační námitky. Podaná kasační stížnost totiž důvody obsahuje, byť jde o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. K uvedené výzvě proto nebyl důvod (srov. např. usnesení NSS ze dne 11. 2. 2021, č. j. 8 Ads 223/2020-37, nebo ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[17] Při úvaze o potřebě postupu podle § 106 odst. 3 s. ř. s. NSS též uvážil okolnost, že stěžovatel v řízení o kasační stížnosti nebyl zastoupen advokátem ani neprokázal své vysokoškolské právnické vzdělání. Zároveň však stěžovatel byl již mnohokrát soudem poučen o tom, jaké náležitosti musí projednatelná kasační stížnost splňovat. NSS je proto přesvědčen, že v řízení o kasační stížnosti není nezbytné, aby se poučení o obsahových náležitostech podání dostávalo totožnému stěžovateli vždy v každém individuálním řízení, pakliže stěžovatel byl takto poučen v řadě jiných řízení, která před daným soudem vedl.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Z uvedených důvodů proto NSS výrokem II. kasační stížnost jako nepřipustnou odmítl (§ 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[19] O náhradě nákladů řízení (výrok III.) NSS rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Podle prvního uvedeného ustanovení žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 4. dubna 2025

Pavel Molek
předseda senátu